İç Kuvvetler ve Türkiye'deki Yer Şekillerinin Oluşum Sürecine Etkileri

1. Yer kabuğunda meydana gelen yükselme ve alçalma hareketlerine epirojenez adı verilir.

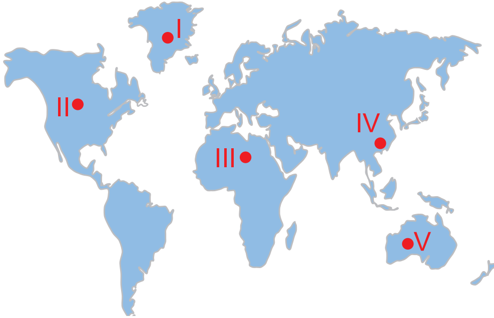
Bu hareketler sonucunda,

I. deniz sularının kara içlerine doğru ilerlemesi,
II. kıyı taraçalarının oluşması,
III. akarsuların menderesler oluşturması

verilenlerden hangileri gerçekleşmektedir?

A) Yalnız I. B) Yalnız II. C) I ve II. D) II ve III. E) I, II ve III.

2. Okyanus tabanlarında meydana gelen depremler büyük dalga hareketlerine neden olmaktadır. Bu dalgalar kıyıya ulaştığında yıkıcı etkiler yapmaktadır. Bu olaya tsunami adı verilir.

Buna göre haritada numaralanmış yerlerin hangisinde tsunami görülme ihtimali daha fazladır?

A) I. B) II. C) III. D) IV. E) V.

3. İskandinav Yarımadası'ndaki buzul kütlesinin erimesi yarımadanın hafiflemesine neden olmaktadır.

Bu durum aşağıdaki olaylardan hangisine zemin oluşturmaktadır?

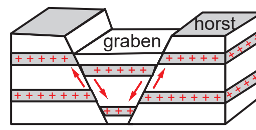
A) Volkanizma B) Orojenez C) Epirojenez D) Metamorfizma E) Deprem

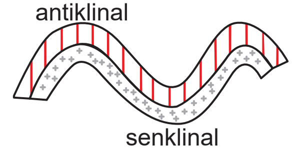
4. Magmanın yer kabuğunun içine sokulması ve burada bulduğu çatlaklarda yavaş yavaş soğuması sonucunda bazı yer şekilleri oluşmaktadır.

Aşağıdakilerden hangisi bu şekillerden biridir?

A) Batolit B) Kaldera C) Krater D) Maar E) Tüf tabakası

5. Aşağıdaki görselde iki farklı dağ oluşum şekli gösterilmiştir.

Bu oluşumların farklılık göstermesinde,

I. tabakaların kimyasal yapıları,
II. akarsu şebekeleri,
III. volkanizma faaliyetleri

verilenlerden hangileri etkili olmuştur?

A) Yalnız I. B) Yalnız II. C) I ve II. D) II ve III. E) I, II ve III.

6. Yer kabuğunda meydana gelen sarsıntılara deprem adı verilir.

Bu sarsıntılara,

I. kayaçların çözünmesi
II. şiddetli volkanik patlamaların yaşanması,
III. yer kabuğunda meydana gelen boşlukların tavan kısmının çökmesi,

verilenlerden hangileri neden olmaktadır?

A) Yalnız I. B) Yalnız II. C) I ve II. D) II ve III. E) I, II ve III.

MEB 2018 - 2019 • Ölçme, Değerlendirme ve Sınav Hizmetleri Genel Müdürlüğü

İç Kuvvetler ve Türkiye'deki Yer Şekillerinin Oluşum Sürecine Etkileri

7. Farklı yoğunluk ve kalınlıktaki yer kabuğu parçaları manto üzerinde yüzer durumdadır. Bu parçalar, yoğunluk ve kalınlıklarına göre mantoya az ya da çok gömülerek dengede durur. Bu dengeye izostatik denge adı verilir. Bu denge, yer kabuğu parçalarının ağırlıklarının değişmesiyle bozulur. Bu olay sonucunda epirojenez olayı meydana gelir.

Buna göre epirojenez olayının meydana gelmesinde;

I. Yer kabuğu parçaları üzerindeki buzul kütlelerinin erimesi
II. Yer kabuğu parçaları üzerindeki bitki örtüsünün tahrip edilmesi
III. Volkanik faaliyetler sonucunda yer kabuğu parçalarının ağırlıklarının artması

olaylardan hangilerinin etkisinden söz edilebilir?

A) Yalnız I. B) Yalnız II. C) Yalnız III. D) I ve III. E) II ve III.

8. Dış kuvvetler tarafından aşındırılan malzemeler; deniz, göl vb. su kütlelerinin tabanlarında birikerek binlerce metre kalınlığında tortul tabakalar oluşur. Bu tortul tabakalar, levhaların yaklaşması sonucu yan basınçlara uğrar. Buna bağlı olarak da kıvrım ve kırık dağları oluşur.

Buna göre aşağıdaki dağlardan hangisi bu şekildeki oluşumlara örnek gösterilemez?

A) Ağrı Dağı B) Yunt Dağı C) Madra Dağı D) Küre Dağları E) Bey Dağları

9. Aşağıda çeşitli olaylar verilmiştir.

I. Himalaya Dağları'nın oluşması
II. Çöküntü alanların oluşması
III. Toprak kaymasının meydana gelmesi

Bu olaylardan hangilerinin doğrudan iç kuvvetlerin etkisiyle oluştuğu söylenebilir?

A) Yalnız I. B) Yalnız II. C) I ve II. D) I ve III. E) I, II ve III.

MEB 2018 - 2019 • Ölçme, Değerlendirme ve Sınav Hizmetleri Genel Müdürlüğü

10. Tektonik depremler; levha hareketleriyle meydana gelen yer değiştirme, sıkıştırma, gerilme ve kırılma sonucu oluşan sarsıntılardır.

Buna göre harita üzerinde numaralanmış yerlerin hangisinde tektonik deprem görülme ihtimali daha azdır?

A) I. B) II. C) III. D) IV. E) V.

11. Yeryüzü şekillerinin bir kısmı, oluşumları için gerekli olan enerjiyi mantodaki konveksiyonel akımlardan alır. Bu enerjinin sonucunda meydana gelen iç kuvvetler yeryüzü şekillerinin oluşmasını sağlar.

Buna göre aşağıdaki yeryüzü şekillerinden hangisinin oluşmasında iç kuvvetler doğrudan etkili olmamıştır?

A) Konya Ovası
B) Toros Dağları
C) Yıldız Dağları
D) Çukurova Deltası
E) Bakırçay Grabeni

12. Epirojenez olayının sonucunda kara kütlesinin yükselmesiyle önceden aşınan alanlar tekrar yükselir. Böylece kıyılarda ve akarsu yataklarında bazı yer şekilleri oluşur.

Bu olay sonucunda kıyılarda ve akarsu yataklarında oluşan yer şekillerine ne ad verilir?

A) Peneplen B) Krater C) Taraça D) Graben E) Antiklinal

